

Lux e praeterito lucens futura illuminat tempora

(A múltból jön a fény, amely a jövőt világítja meg)

Valóban 70 éves volna ez a határozott fellépésű, huncutul kacsinató, örökifjú férfi? Minden bizonnyal elmúlt már 65 éves, hiszen második rektori ciklusának lejárta után már életkora miatt sem indulhatott újra a rektori pozícióért, de valójában ez az egyetlen, a tényleges életkorára utaló *'corpus delicti'*. Örökös rektor – nem csak tiszteletből, hanem azért is, mert ha nem volna korhátárhoz kötve a rektori pozíció betöltése, lehet, hogy még ma is ő volna az egyetem elsőszámú vezetője! Dr. Klinghammer István számomra: *Rektor és Vezető*.

Kifogástalan udvariassága és figyelmessége természetesen minden női munkatársa elismerését kivívja. A kötelező protkoll mellett soha nem volt olyan sietségben, elfoglaltságban, ami feledtethette volna, hogy a kabát felsegítésében gondoskodik, és minden közvetlenül vele dolgozó női kollégát egy szál virág várja névnapján. *Úriember*.

Rektor úr, játékos stílusával mindig mosolyt csalt az emberek arcára, még a legkomolyabb helyzetekben is. Egyetemi Tanácsülésen – a demokrácia teljes kiszélesítésének jegyében – jelezte, hogy „és kérem, szíveskedjenek szavazni az előterjesztésről a jobb alsó igen gomb megnyomásával, a zene után”, majd így szólt: „Pöngess, Miklós kám!” Különbözősége lett a védjegye és tette szerethetővé. *Tudatosan*.

Olyan vezető, aki nemcsak másokon, de még magán is tud nevetni, modorosság helyett humort csempész a kemény döntési helyzetekbe, és ezzel az ódon falak közötti komor hangulatot egy csapásra megváltoztatja. Jól emlékszem, az Egyetemi Tanács ülésén hányszor szállt át „angyal a termen.” Egy ízben, mikor szót kért dr. Mezey Barna, akkori ÁJK-dékán, most az ELTE rektora: „Barnusom, ööö, dékán úr, parancsolj!”, adta meg a szót, vagy „Vezérem”, „Apa!” és a „Bájdalagos csalmatag” varázsszavakkal a pattanásig feszült helyzetben – vagy csak ha kedve és megérzése úgy tartották – nevetéssel törte meg a feszültséget. *Ösztönösen.*

Régi és új munkatársakkal egyaránt sokat dolgozott; mindenkinek megvolt a helye és szerepe az egyetem vezetésében mellette. Munkájában úgy láttam, hogy nemcsak a feladatot, a felelősséget, hanem a bizalmat is megosztja, és védelmet nyújt – talán még akkor is, mikor nem kellene. *Felelősen.*

Hallgatói vezetőként ismertem meg őt, úgymond a „másik oldalról”; hivatalból ellenlábasa, és nem egyik kedvenc tanítványa voltam. A kemény harcok és viták EHÖK-elnök és rektor között akkoriban is sokszor élezték a feszültséget, konfliktusok sorát hozták magukkal. Ezek a konfliktusok azonban minden esetben hivatali szinten maradtak, soha nem vetültek rá a személyes – jellemzően jó – kapcsolatunkra. Akkoriban viszont, pozíciónk által meghatározott módon megőriztük „semlegességünket”: sem barátok, sem ellenségek nem voltunk, mert nem is lehettünk. Ahogyan szokta volt mondani: „az egyetemnek nincsenek barátai vagy ellenségei – az egyetemnek érdekei vannak!” És valóban, érdekeink, az általunk képviselt érdekei szerint dolgoztunk együtt – legjobb tudásunk és lelkiismeretünk szerint. Rengeteget tanultam, tanulhattam tőle a közös munka során: olyan – akkoriban magától értetődőnek

tűnő – dolgokat, amelyekről a későbbiekben kiderült: másoknak, más vezetőnek egyáltalán nem voltak magától értetődőek. Így történhetett, hogy miután 2006-ban leköszönt, olyan érezhető úrt hagyott maga után, amelyet szinte minden korábbi munkatársa azonnal megérezett, és amely a későbbiekben már szinte teljes általánosságban nem csak hiánnyá, igazi nosztalgiává vált. Én magam is – mint megtudtam, másokhoz hasonlóan – először még tovább regnáló EHÖK-elnökként, később doktoranduszként és egyben a Karrierközpont vezetőjeként rendre az ő személyét proponáltam egyetemi ügyek megoldásában, mert ő számomra az egyetemi érdek letéteményese. *Rektor és Igazi Vezető.*

Szociálpszichológusként a felsőoktatás vezetését empirikus keretek között kutatom. Doktori munkám egyik alapgondolata, hogy az egyetemek sikerességének kulcsa vezetésük típusában rejlik. A sikeres vezetést pedig – a külső és belső körülmények, lehetőségek figyelembe vétele mellett – döntő mértékben meghatározza az első számú vezető szemlélete, motivációja és vezetési stílusa, felvállalt szerepei. Formálisan a hivatalos Elsőkkel találkozom, de jól tudom: nem kell ahhoz rektornak lenni, hogy valaki Vezető legyen a felsőoktatásban. Akinek egyetemszeretete, elkötelezettsége, munkabírása, tehetsége és felkészültsége még azon is túlmutat, hogy mennyire eredményes az akadémiai-szakmai pályáján. A doktori munkám készítése során több mint száz akadémiai felsőoktatási vezetővel találkoztam, tapasztalatból beszélek: dr. Klinghammer István – *Igazi Rektor és Igazi Vezető.*

Vezetői erényeit mi sem bizonyítja jobban, hogy rektori tisztjéről való leköszönést követő öt év múlva is, most 2011-ben, igazodási pont és mértéket adó Vezető.

Rektor Úr! Köszönjük munkáját és eredményeit, az utódok büszkén viszik tovább az értékeket és vállalják a megoldandó feladatokat!

Rektor Úr, Isten éltesse sokáig!

Forgó Melinda